

Wybrane programy profilaktyczne

PRZYJACIELE ZIPPIEGO

Charakterystyka programu

- Polska Adaptacja programu Partnership for Children. Pierwsze wdrożenie przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Koordynator, szkolenia – Centrum Pozytywnej Edukacji, Warszawa

- Program promocji zdrowia psychicznego

Promocja zdrowia psychicznego w tym programie pojmowana jest jako wzmacnianie naturalnych sił, zdolności i umiejętności małego dziecka

- Grupa docelowa programu – dzieci w wieku 5 – 9 lat

- Program przeznaczony do realizacji w przedszkolu / szkole

- Realizatorzy – przeszkoleni nauczyciele

- Cel programu:

- Wzmacnianie podstawowych umiejętności dzieci radzenia sobie z problemami, trudnościami, ze zmianą i stratą (coping skills)

- Oferta średnioterminowa: 24 spotkania 1- godzinnych dla dzieci

Podstawy teoretyczne

- Wiele badań wskazuje na osłabienie kondycji psychicznej dzieci i młodzieży, czego wyrazem jest m. in. sięganie po substancje psychoaktywne, samobójstwa, zachowania agresywne i przemoc w szkole, obniżenie nastroju prowadzące do depresji, stanów lękowych czy problemów psychicznych, słabe radzenie sobie ze stresem, sytuacją zmiany oraz trudnościami życia codziennego.
- Jeżeli we wczesnym dzieciństwie nie wyposażymy dzieci w tzw. „umiejętności życiowe”, kompetencje społeczne, emocjonalne, komunikacyjne, nawiązywania więzi i radzenia sobie ze zmianą i stratą – to w okresie dorastania i dorosłości nie będą one potrafiły reagować konstruktywnie w sytuacji stresu, problemów w szkole czy w relacjach społecznych.
- Najważniejsze czynniki chroniące: odpowiedni poziom kompetencji psychologicznych i społecznych dzieci i młodzieży, pozytywna samoocena, poczucie własnej wartości, sprawczości i kompetencji (ja umiem, ja potrafię), wspierające, bezpieczne środowisko szkolne, wysokie kompetencje wychowawcze i umiejętności psychologiczne nauczycieli, współpraca z rodzicami.
- Czynniki ryzyka: stres, niepowodzenia szkolne, brak pozytywnych więzi rodzinnych i społecznych, brak umiejętności rozwiązywania problemów i radzenia sobie z trudnościami, niekorzystny klimat społeczny szkoły, zachowania agresywne i przemoc w relacjach rówieśniczych.

Przebieg programu

- Zajęcia prowadzone są na podstawie szczegółowych scenariuszy i pomocy.
- W trakcie zajęć obowiązują Zasady, które są szczegółowo omawiane z dziećmi i każdorazowo przypominane.
- Kanwą każdej części Programu jest opowiadanie (czytane przez nauczyciela i wzbogacone ilustracjami), do którego wraca się podczas każdego ze spotkań. Bohaterami opowiadań są dzieci i różne wydarzenia w ich życiu, które mogą przytrafić się każdemu dziecku. Na przykładzie tych sytuacji i losów bohaterów prowadzone są rozmowy z dziećmi, dzieci wykonują różne ćwiczenia, rysują, odtwarzają scenki i próbują wymyślać różne sposoby poradzenia sobie w takich sytuacjach. Każde spotkanie kończy się podsumowaniem (dokonywanym przez dzieci).
- Podmiotowe traktowanie dzieci, stwarza się też okazję do samooceny, refleksji nad swoim samopoczuciem i umiejętności rozpoznawania swoich uczuć.
- Ważnym zadaniem nauczyciela jest stworzenie klimatu zaufania i szacunku, tworzenie bezpiecznych sytuacji, w których dzieci mogą się wypowiadać na istotne dla nich tematy.

Przegląd lekcji Przyjaciele Zippiego

Część I – Uczucia

Część II – Komunikacja

Część III - Budowanie i zrywanie
więzi

Część IV - Rozstrzyganie konfliktów

Część V - Przeżywanie zmiany i straty

Część VI - Dajemy sobie radę.

Ewaluacja

- Systematycznie prowadzona ewaluacja procesu. Ewaluacja dotyczy możliwości implementacji programu w polskich warunkach, dostępności oraz oddziaływania programu na dzieci i nauczycieli.
- W latach 2005 – 2013 w całej Polsce w zajęciach wzięło udział ponad 111 tysięcy dzieci, 3 800 szkół i przedszkoli a program realizowało ponad 5 tysięcy nauczycieli.
- Program w istotny sposób wpływa zarówno na postawy nauczycieli, ich postrzeganie dzieci i budowane relacje, jak również na funkcjonowanie samych dzieci, ich kompetencje społeczne i emocjonalne.
- Według nauczycieli realizacja programu ułatwia radzenie sobie z sytuacjami trudnymi przez nauczyciela.